

Församlingsinstruktion för Särö pastorat

- Pastoratet består av följande församlingar: Vallda, Släps och Kullaviks församlingar.
- I pastoratet finns följande prästbefattningar: Kyrkoherden och fyra komministertjänster.
- Stiftsstyrelsen har beslutat att minst 3 komministrar skall finnas i pastoratet.
- I pastoratet finns 3 diakontjänster.
- I pastoratet finns 3 kyrkomusikertjänster.
- I församlingen finns följande kyrkor/kapell/gudstjänstlokaler: Vallda kyrka, Släps kyrka och Kullavikskyrkan, samt Särö kyrka i samarbete med Särö kyrkostiftelse.

Kyrkofullmäktiges godkännande, 2015-11-05, § 22:

Kyrkoherdens godkännande:
namn datum

Församlingsinstruktionen utfärdad av domkapitlet i Göteborgs stift;

datum och paragraf:

Regler som domkapitlet beslutar om

Huvudgudstjänst firas i regel varje sön- och helgdag i samtliga församlingar i pastoratet. I varje församling skall det firas minst 26 huvudgudstjänster med nattvard under ett kyrkoår. Sammanlysning mellan församlingarna får ske upp till 10 gånger per år.

Domkapitlet har beslutat att minst en kyrkomusiker ska vara kantor.

Pastoratet följer Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbete.

Fördelning av befattningar i pastoratet:

Präster: Tre komministrar fördelade på var sin församling med tillhörande församlingsansvar, en komminister som resurs för hela pastoratet vid sidan av kyrkoherde, **totalt fem prästtjänster.**

Tre diakontjänster fördelade på en tjänst i varje församling.

I varje församling finns dessutom en musikpedagog, en församlingspedagog eller motsvarande, en eller flera förskollärare/barnskötare/assistent. Dessutom finns vaktmästeri och kansli som servicefunktion för hela pastoratet.

Omvärldsbeskrivning

Särö pastorat ligger i norra Halland, Kungsbacka kommun och är del av Kungsbacka kontrakt, Göteborgs stift. I våra tre församlingar bor 20 302 invånare (jan 2014), varav 15 594 är medlemmar (jan 2014) i kyrkan vilket utgör 78%. Bebyggelsen utgörs med några få undantag av villor och småhus och har vuxit kraftigt de senaste 40 åren. Församlingarna har övergått från att vara jordbruksbygd och sommarnöje till att vara folktäta förorter till Göteborg och Kungsbacka. Det finns några få jordbruk kvar som bevarar det öppna landskapet men nu tillsammans med ridhus, hästhagar och golfbanor. Närheten till havet är påtaglig tillsammans med vackra skogsområden, flera i form av naturreservat. Bilen är transportmedlet för de flesta och märkesvalet speglar det välstånd som finns i församlingarna. Det finns gott om entreprenörskap och ledningsfunktioner i samhälle och näringsliv med kopplingar runt om i Sverige och ut mot hela världen. För många är en aktiv livsstil viktig med höga krav och förväntningar på arbete, skola och fritid. Det finns två till fyra skolor i varje församling och flera förskolor. Gymnasieskolorna finns i Göteborg och Kungsbacka. Aktiviteterna avlöser varandra för många barn. Det finns ett rikt utbud av idrottsföreningar, sporthallar och idrottsplatser. Många har goda förutsättningar för att ge uttryck för vad man vill ha och hur man vill ha det oavsett vad det gäller. I varje församling finns ett äldreboende samtidigt som trenden är att många vårdas i hemmen. När ohälsa och problem blir en del av vardagen kamoufleras det ofta väl. Församlingarnas invånare är med få undantag, infödda svenskar sen flera generationer tillbaka. Det präglar kyrkans liv och efterfrågan av de kyrkliga handlingarna är relativt hög. Under många år har pastoratet strävat efter öppenhet och samverkan med närsamhället och relationerna är i allmänhet goda till vår omgivning.

Equmeniakyrkan påbörjade under 2014 en församlingsplantering på Västkustgården i Vallda. Samtal och verksamhetsutbyte har inletts mellan församlingarna. Men inga ekumeniska samverkansavtal är slutna gällande gudstjänster.

Analys

De största målgrupperna i pastoratet är barn/ungdom och familj tillsammans med åldrarna 65+. Vi har två större församlingar och en mindre. Det är mycket som konkurrerar om tiden för många, ändå kan vi i undersökningar konstatera en utvecklingspotential i församlingarna. Goda resurser, samarbetspartners och förväntningar på kyrkan ger förutsättningar till pågående utvecklingsarbete. Genom enkätundersökningar vet vi att ca 30% av våra medlemmar kan tänka sig att engagera sig mer i kyrkans verksamhet. Därför skall varje församling ständigt söka efter nya sätt att verka där nya förmågor får möjlighet att smälta in. Vi tror att de ideella resurserna som finns i våra församlingar är avgörande för vår kyrkas framtid.

Det är lätt att evangeliet om Guds rike förväxlas med ekonomisk framgång och höga siffror i statistiken. Även om tro inte kan mätas är kyrkan som organisation skyldig att disponera sina resurser optimalt och kostnadseffektivt. Med de resurser som våra medlemmar ställer till vårt förfogande vill vi verka för att förstärka och fördjupa relationen mellan individen och kyrkan. Så vill vi verka för att *"människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreds och skapelsen återupprättas."* (KO inledning, andra avdelningen.)

Verksamhetsidé – vision för Särö pastorat:

Vi vill att var och en finner sin väg till Jesus och får möjlighet att dela den upptäckten med andra.

Teologisk grundsyn

Vi finns till för dem som bor och vistas i pastoratet. Vi skall skapa mötesplatser där relationer kan utvecklas mellan människor och till Jesus. Vi vill att var och en får möjlighet att se varje människas unika värde oberoende av ålder, kön, sexuell läggning, egendom, ställning, prestation, trosinriktning eller begåvning. Värdet består hela livet. Människan är en del av hela skapelsen och varje individ har utifrån skilda förutsättningar ett ansvar för andra människor, djur och natur. Vi är beroende av att leva i försoning med Gud, varandra och vår livssituation. Varje medarbetare och församlingsmedlem är skyldig att möta sin medmänniska med värme och respekt oavsett teologisk utgångspunkt eller livsåskådning.

Pastoralt program

Kyrkans grundläggande uppgift framträder i fyra aspekter, gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Uppgiften behöver tolkas och förstås i relation till det samhälle som kyrkan är en del av. Det kräver en fortgående reflektion över hur evangeliet gestaltas och förmedlas. Barnens perspektiv skall få praktiskt genomslag i den dagliga verksamheten i församlingen.

Gestaltningen och anknytningen till Guds uppenbarelse i bibeln är kännetecknande för en kristen församling. Med rötterna i urkyrkans bekännelse och som evangelisk luthersk kyrka förvaltar vi och förmedlar evangeliet vidare från tid till tid. Kyrkofullmäktige som förtroendevalda och kyrkoherden genom sina ämbetslöften, ansvarar för att församlingarna i Vallda, Släp och Kullavik gestaltar tron i vår tid på ett sådant sätt att den kan föras vidare till kommande generationer. Arbetsledande komministrar ansvarar tillsammans med församlingsråden för hur detta tar sig praktiskt uttryck i respektive församling.

Verksamhetsstyrning

Genom en verksamhetsram reviderar och fastställer kyrkorådet varje år mål, prioriteringar och inriktning av församlingarnas arbete. Kyrkoherden beslutar tillsammans med arbetsledande komministrar om hur dessa mål och prioriteringar skall omsättas i verksamhet.

Församlingsrådets ansvar för ideellt engagemang

För att förverkliga viljan att engagera ideella krafter i församlinglivet skall församlingsråd och personalgrupp tillsammans utarbeta en enkel handlingsplan varje mandatperiod. I den skall strategin formuleras för hur man praktiskt går till väga för att engagera ideella medarbetare i gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Betoningen skall ligga på praktiska tillämpningar inte på vackra ord och formuleringar. Särskild hänsyn ska tas till barn och ungdomars delaktighet.

Gudstjänst

Uppdrag: Att tillsammans forma gudstjänster som främjar bön, delaktighet och gemenskap i församlingen, gudstjänster som inspirerar till en personlig relation till Gud. Vi vill att församlingen ska växa i tro och antal deltagare.

Gudstjänsten är församlingens gåva och uppgift. Den är centrum och livsnerv där församlingen möter Gud och varandra, för inspiration att praktisera tron ut i vardagen. Ord vi vill förknippa med gudstjänst är **inspiration och relation**.

Huvudgudstjänsterna firas normalt i pastoratets alla tre församlingskyrkor på söndagar och helgdagar efter de tider som planerats. Vi vill betona en relevant och lättbegriplig ordning. Det skall finnas en agenda på papper eller "på väggen" som gör gudstjänsten enkel att följa. Vi strävar efter delaktighet i form och innehåll för både vana och ovana deltagare. Sång och musik är kraftfulla medel som vi medvetet använder oss av för bön, tilltal och gemenskap. Särskilt vill vi anta utmaningen att skapa en självklar plats för barn och ungdomar i huvudgudstjänsten. Nattvard firas i regel minst varannan söndag i varje församling. För att möjliggöra för så många som möjligt i olika åldrar att delta i mässan, används glutenfritt bröd och alkoholfritt vin. Församlingsråden skall aktivt arbeta för en levande gudstjänstfirande församling.

För att stärka gemenskap och relationer skall kyrkfika eller andra samlingar regelbundet erbjudas i samband med gudstjänsterna. Vid sidan av huvudgudstjänsterna erbjuder vi i de olika kyrkorna en palett av riktade gudstjänster utifrån målgrupp och aktivitet. Tex "Barnens söndag" med särskild utformning för att möta barnens behov, sånggudstjänst med betoning på körmedverkan, veckomässa med betoning på stillhet och ro, ungdomsmässa för unga, av unga och för dem som känner sig unga. Huvudgudstjänsten kanske tydligast uttrycker vad gudstjänst är. Men eftersom gudstjänst är en aspekt av kyrkans huvuduppgift finns stråk av gudstjänst i allt kyrkan gör.

Fördelning och samverkan när det gäller huvudgudstjänster

För att undvika konkurrens och likriktad verksamhet vill vi låta församlingarna komplettera varandras utbud. Det betyder att vi vill uppmuntra till att sprida och variera gudstjänsternas form, innehåll och tidpunkt för att attrahera så många målgrupper som möjligt. Detta planeras i första hand av präster och musiker på pastoratsnivå innan församlingarna arbetar på detaljnivå. Konkret innebär det att vi sammanlyser två till tre söndagar per termin för att körer skall få sjunga tillsammans eller för att tiderna inte ska krocka mer än nödvändigt under storhelger. Annandagar och ”klämsöndagar” sammanlyses också inom pastoratet. För övrigt skall varje församling utveckla sitt gudstjänstliv kring respektive kyrkas miljö och förutsättningar. Syftet är att göra gudstjänsten relevant och att församlingen skall växa både i tro och i antal. Vi samarbetar gärna med Särö kyrkostiftelse som finns i pastoratet dit vi planerar och förlägger en del gudstjänster under året.

I de kyrkliga handlingarna, (dop, konfirmation, vigsel, begravning) möter församlingens företrädare människor vid en avgörande punkt i livet. Det sker löpande varje vecka och här möter vi de flesta av våra medlemmar. Här finns vår största kontaktyta som skall prioriteras för att få tid och utrymme. Pastoraler för dop, konfirmation, vigsel och begravning skall finnas och uppdateras vartannat år.

Undervisning

Uppdrag: Att levandegöra den kristna tron på ett sådant sätt att tron fördjupas och upplevs som relevant i förhållande till människors livsfrågor.

Dopet är inledningen på en livslång process med möjlighet att växa och mogna i den kristna tron, ett lärande till hjälp och stöd för att tyda och tolka tro och liv under livsvandringen. Ett ord att starkt relatera till undervisning är **helhetssyn**. Som kyrka är vi en del av samhället med uppdrag att låta evangeliets ljus bli synligt. Många av människorna i våra församlingar är högutbildade och vana att reflektera. Det utmanar oss att finna kreativa förhållningssätt. Vår pedagogik bygger på dialog där vi kan dra nytta av olika erfarenheter och kompetenser. All undervisning präglas av respekt, acceptens och förståelse för varje individs väg till Jesus. Att peka på försoningens möjlighet och varje människas unika värde och ansvar ligger som ett grundackord i all undervisning.

Alla typer av barn- och ungdomsgrupper är en del av pastoratets dopuppföljning med riktning mot konfirmationen. Det skall läggas stor vikt vid kontakter med skolor och förskolor. Konfirmationen är kanske den form av aktivitet som tydligast präglas av undervisning. Men eftersom undervisning är en aspekt av kyrkans uppgift finns stråk av undervisning i allt kyrkan gör.

Inom ramen för vuxenundervisning skall finnas fyra inriktningar utan motsättning:

- 1) Upptäckargrupper för nya och nyfikna i tron
- 2) Möten som belyser människors olikheter och skiftande upptäckter
- 3) Bibelstudier med möjlighet att dela bibelordet tillsammans med andra
- 4) Forum för teologisk fördjupning och utveckling

Diakoni

Uppdrag: Att förstärka relationerna i kyrka och församling genom att främja människors stöd till varandra och till behövande.

Att tjäna och ha omsorg om medmänniskan är diakoni. Det innebär att möta människor i livets olika sammanhang och särskilt i utsatta livssituationer. Det handlar också om att arbeta över gränser och att samverka med goda krafter i ett föränderligt samhälle. Ett ord att starkt relatera till diakoni är **stöd**. Undersökningar både lokalt och nationellt visar att diakoni är en kritisk framgångsfaktor för kyrkan. Diakonin är det som motiverar många att stödja kyrkans arbete, därför är det också viktigt att vi kommunicerar ut vad vi gör. Diakoni är tro omsatt i handling och blir för många kvittot på om kyrkan är verksam. Diakoni handlar ofta om att vara kontaktskapande och kontaktförmedlande. Mycket av diakonin sker i det tysta, i det enskilda mötets och det personliga samtalets form. Andra former är grupper till stöd och uppmuntran och socialt nätverksbyggande. Diakonin spelar en central roll i församlingsbygget som också synliggörs i gudstjänsten. En tydlig form av diakonin är att skapa forum för möjligheter till relationer mellan människor, ibland för att komma vidare i livet, ibland för att komma in i församlingssamfundet. Att finnas som samtalsparter till sörjande och församlingarnas leva-vidare-grupper är andra exempel liksom kontakter med samhällets övriga stödfunktioner. Ofrivillig ensamhet, sorg och andra livskriser är exempel på behov. Församlingarna skall präglas av ett diakonalt förhållningssätt. Församlingarnas diakoner har i kraft av sin roll ett samordnande ansvar för diakonin samtidigt som det är allas vårt gemensamma ansvar.

Pastoratet organiserar det diakonala arbetet pastoratsövergripande utifrån den diakonala styrgruppens policy och handlingsplan. Eftersom diakoni är en aspekt av kyrkans grundläggande uppgift finns ett stråk av diakoni i allt som kyrkan gör.

Mission

Uppdrag: Att skapa och främja kontaktytor där engagemang för kyrkans liv och uppdrag utvecklas.

Vi är sända av Gud och förebilden för mission är Guds sändning av Jesus Kristus. Det lokala och det internationella perspektivet relaterar till varandra. I det mångkulturella mötet utmanas vi att reflektera över vår närvaro i samhället och vår sändning i världen. Ett ord att starkt relatera till mission är **engagemang**. Det finns en attraktionskraft i det kristna budskapet. När vi samspekar med varandra och tar nya kontakter uppstår nya möjligheter. Engagemang föder engagemang. Genom att kommunicera på ett informativt och tydligt sätt vill vi hålla våra dörrar öppna. I församlingen talar vi om närmission. Det betyder att vi aktivt vill sprida det kristna budskapet till människor i vår församling. Det genomsyrar hela vårt verksamhetsutbud, hela vägen från de öppna formerna med låga trösklar till att vi delar brödet vid nattvardsbordet. Varje gång vi aktivt bjuder in till det vi gör ägnar vi oss åt mission men också då vi ber enskilt eller gemensamt för varandra, samhället och världen. Alla nyinflyttade får vid ett hembesök eller annan samling en välkomstgåva från församlingen. Besök på företag och organisationer skall göras för att skapa kontakt och stärka kyrkans varumärke. Minst fyra gånger om året kommer vår tidning/programblad Kyrknyckeln ut. Kommunikationen pågår även i andra typer av media enligt pastoratets informationspolicy. I kontakt med skolorna presenterar vi bibelns innehåll med Bibeläventyrets pedagogik. I varje församling skall varje år genomföras arrangemang i samarbete med närliggande aktörer t ex Valldadagen, Hamnloppet, Hamngudstjänst mm.

Vi stöder Svenska kyrkans internationella arbete eller andra behövande i kollekt- och insamlingsarrangemang. Genom personliga kontakter stöder vi särskilda projekt t ex skolor eller barnhem i fattiga områden. Genom resor, besök och information kan vi konkret påminna om att vi är en del av den världsvida kyrkan. Genom levande bön och engagemang får vi erfara det.

Språklig mångfald

Församlingarna inom Särö pastorat består uteslutande av svensktalande medlemmar. I de fall då så krävs för tolkning av finska, samiska eller teckenspråk tar vi hjälp genom nätverket i Göteborgs stift.

Jourhavande präst

Pastoratets präster bemannar jourhavande präst i enlighet med kontraktets uppgjorda tjänstgöringsplanering.

Barnkonsekvensanalys

Barnen har en särställning i Svenska kyrkan. Våra församlingar utgörs till stor del av barn och ungdomar 0-18 år. I enlighet med reglerna om barnkonsekvensanalys eftersträvar vi att barnens perspektiv beaktas. Riktlinjer och förhållningssätt finns uttryckt i våra pastoraler och verksamhetsplanering. Resultatet av en levande barnkonsekvensanalys framgår i den budget som varje år upprättas. Det tar sig konkret uttryck i personaltäthet, lekplatser, arbetsmaterial, ytor, lokaler, tid och engagemang som ställs till barn och ungdomars förfogande. I församlinglivet gestaltas omsorgen om barn och unga konkret genom det rika verksamhetsutbud som erbjuds. På kyrkorådets uppdrag verkar ungdomsutskottet för att tillvarata ungdomarnas intressen i församlingarna. I det löpande arbetet med barnkonsekvensanalys vid strategiska beslut finns en särskild resurs och expertis i pastoratet genom "barnens talesperson" med en direktkanal till barngrupper för feedback.

När vi i Särö pastorat tar ansvar för den grundläggande uppgiften vill vi:

- 1) Att evangeliet förblir levande och lever vidare från generation till generation.
- 2) Att relationen mellan individ och kyrka förstärks och fördjupas.
- 3) Att församlingarna med gemensamma krafter växer i tro och antal.
- 4) Att man i församlingarna finner möjlighet till vänskap, delaktighet och gemenskap.
- 5) Att barn och ungdomars perspektiv prioriteras.

Regler för församlingsarbetet

Med kyrkoordningen som utgångspunkt styr detta dokument pastoratets långsiktiga verksamhet. Det är ett av pastoratet utarbetat tillsynsdokument för Domkapitlet. Kyrkorådet fastställer årligen en verksamhetsram som innehåller prioriterade områden för det kommande verksamhetsåret. Kompletterande instruktioner och pastoraler skall finnas tillgängliga tillsammans med denna församlingsinstruktion på varje församlingsexpedition samt på pastoratets server/ intranät.